

Innst. 102 L

(2013–2014)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Prop. 187 L (2012–2013)

Innstilling fra næringskomiteen om endringer i lov om Innovasjon Norge

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Proposisjonens hovedinnhold

På bakgrunn av regjeringens forslag i melding til Stortinget, Meld. St. 22 (2011–2012) Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA SF, og Stortingets behandling av denne 14. juni 2012, foreslår Nærings- og handelsdepartementet å endre Innovasjon Norges formål i lov om Innovasjon Norge § 1. Videre foreslås at loven også skal gjøres gjeldende for Svalbard og at Kongen kan fastsette særlige regler av hensyn til de stedlige forholdene. Svalbard er en del av Innovasjon Norges virkeområde, og departementet mener derfor at loven også bør gjøres gjeldende her.

Nærings- og handelsdepartementet foreslår også endringer i Innovasjon Norges lovpålagte taushetsplikt, ved å tydeliggjøre taushetspliktsbestemmelsene og gjøre dem mer tilpasset dagens virksomhet i selskapet. Endringene muliggjør også flere unntak fra taushetsplikten ut fra hensynet til en rasjonell og praktisk drift av selskapet. Blant annet foreslår departementet et mulig unntakspunkt for opplysninger som meddeles selskapets offentlige oppdragsgivere og andre offentlige myndigheter når dette er påkrevd for å ivareta disse organers plikt til å føre kontroll med selskapets offentlige midler etter lov, forskrift eller instruks.

Nærings- og handelsdepartementet sendte forslag til endringer i lov om Innovasjon Norge på alminnelig høring 30. oktober 2012.

1.2 Nærmere om forslagene til endringer i lov om Innovasjon Norge

Formål

Det er i høringsrunden ikke kommet inn merknader til forslaget om å endre Innovasjon Norges formål. Departementet opprettholder derfor sitt forslag om å endre Innovasjon Norges formål i lov om Innovasjon Norge § 1 første ledd i samsvar med forslaget i Meld. St. 22 (2011–2012).

Taushetsplikt

GJELDENDE RETT

Innovasjon Norges taushetspliktsbestemmelser ble sist endret ved lov 9. januar 2009 nr. 4 som en følge av at fylkeskommunene ble medeiere i selskapet. Uttrykket «fagdepartementet» ble da erstattet med «eierne». Ut over dette har bestemmelsene stått uendret siden lov om Innovasjon Norge ble vedtatt i 2003. Formuleringene for taushetsplikt er i stor grad en videreføring av formuleringene i tidligere lov om Statens nærings- og distriktsutviklingsfond. Innovasjon Norge har imidlertid et bredere engasjement inn mot norske bedrifter enn det Statens nærings- og distriktsutviklingsfond hadde.

FORSLAG I HØRINGSBREVET

Hovedregel om taushetsplikt

Hovedregelen om taushetsplikt i lov om Innovasjon Norge § 27 har lignende utforming som blant annet finansieringsvirksomhetsloven § 3-14. Fordi Innovasjon Norge gjennom sine finansieringstjenester ofte opererer i samme marked som private banker, ønsker departementet at Innovasjon Norge skal praktisere fortrolighet på samme måte som det øvrige finansieringsaktører gjør og i tråd med fastsatte internasjonale prinsipper for finansieringsvirksomhet.

Innovasjon Norge har samtidig et mer allsidig engasjement inn mot norske bedrifter enn hva en bank som gir lån til bedrifter normalt vil ha.

Nærings- og handelsdepartementet foreslo i høringsbrevet at hovedregelen om taushetsplikt i lov om Innovasjon Norge § 27 videreføres, men at personkretsen som er omfattet av bestemmelsen utvides til å gjelde enhver som utfører tjeneste eller arbeid for selskapet.

Unntak fra hovedregelen om taushetsplikt

Nærings- og handelsdepartementet mener de unntakene som i dag finnes i lov om Innovasjon Norge i stor grad ivaretar de behovene Innovasjon Norge har for å kunne dele informasjon uten hinder av taushetsplikt, og de behovene eierne kan ha for innsyn i selskapets virksomhet, men at utformingen av mulige unntak fra taushetsplikten bør være tydeligere og mer tilpasset selskapets faktiske virksomhet. På denne bakgrunn foreslo Nærings- og handelsdepartementet i høringsbrevet å åpne for at selskapet, som en del av sin enkeltsaksbehandling, kan dele taushetsbelagt informasjon med andre aktører.

Nærings- og handelsdepartementet foreslo videre at taushetsplikten ikke skal være til hinder for at selskapet skal kunne ivareta sine kreditorinteresser eller benytte informasjon til å ivareta andre tungtveiende interesser.

Departementet foreslo også at taushetsplikten ikke skal være til hinder for at opplysninger brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig.

Endelig foreslo Nærings- og handelsdepartementet i høringsbrevet at taushetsplikten ikke skal være til hinder for at opplysninger kan brukes til forskning når det finnes rimelig og ikke medfører uforholdsmessig ulempe for andre interesser. I dag er forskeres tilgang til Innovasjon Norges arkivmateriale hjemlet i sedvanerett. Forslaget om å inkludere unntaket i loven er lik tilsvarende bestemmelse i forvaltningsloven og har også en lignende utforming som denne. Bestemmelsene i forvaltningsloven § 13 d om eventuelt tilknyttede vilkår og forskrifter om vedtak, og § 13 e om forskeres taushetsplikt, ble foreslått å komme til anvendelse så langt de passer.

DEPARTEMENTETS VURDERING

I høringsbrevet foreslo Nærings- og handelsdepartementet at Innovasjon Norge skal kunne bruke opplysninger som er omfattet av taushetsplikt for å ivareta «andre tungtveiende interesser». Departementet har etter høringsrunden endret dette til egne mulige unntakspunkt for henholdsvis opplysninger som meddeles selskapets offentlige oppdragsgivere og andre offentlige myndigheter når dette er påkrevd for å ivareta disse aktørenes plikt til å føre kontroll

med selskapets offentlige midler etter lov, forskrift eller instruks (§ 27 nytt tredje ledd punkt 3) og opplysninger som brukes for å anmelde eller gi opplysninger om lovbrudd til påtalemyndigheten eller vedkommende kontrollmyndighet når det finnes nødvendig av allmenne hensyn (§ 27 nytt tredje ledd punkt 4).

Nærings- og handelsdepartementet legger imidlertid til grunn at de krav til kontroll med virkemiddelbruken som blant annet følger av reglementet, som hovedregel vil være ivarett ved å kontrollere at selskapet har tilfredsstillende internkontroll og gjennom den etablerte virksomhetsrapporteringen fra selskapet til oppdragsgiverne. For fortsatt å ivareta de hensynene som ligger bak Innovasjon Norges taushetspliktsbestemmelse, foreslås et *nytt sjette ledd* for å sikre at opplysninger som er undergitt den taushetsplikt som gjelder for selskapet, vil være undergitt en tilsvarende taushetsplikt dersom opplysningene er gitt videre til en eier, oppdragsgiver eller andre offentlige myndigheter, eller enhver som utfører tjeneste eller arbeid for disse organene. Forslaget til bestemmelse er utformet etter tilsvarende forslag til bestemmelser i sentralbankloven § 12, finanstillsynsloven § 7 og folketrygdloven § 6.

1.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Formål

Den nye målstrukturen for Innovasjon Norge bidrar til å klargjøre hva regjeringen ønsker at selskapet skal oppnå, og hvilke midler som skal brukes for å nå dette målet. Regjeringen legger videre opp til at alle Innovasjon Norges virkemidler skal ha en tydelig kobling til målstrukturen. Dette vil kunne bidra til en mer effektiv ressursutnyttelse. Nytt mål- og resultatstyringssystem vil styrke styringen av selskapet, og dermed bidra til en mer effektiv bruk av offentlige midler til innovasjon og nyskaping.

Taushetsplikt

Tydeligere formuleringer i Innovasjon Norges taushetsplikt, som er mer tilpasset dagens virksomhet i selskapet, bidrar til klare retningslinjer for hvem taushetsplikten omfatter og i hvilke tilfeller det kan gjøres unntak fra taushetsplikten. Dette kan ha positive administrative gevinster både for de bedrifter som forholder seg til Innovasjon Norge, og for selskapet selv.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Ingrid Heggø, Odd Omland og Knut Storberget, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Ingunn Foss, Gunnar Gundersen og Ove

Bernt Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen, Øyvind Korsberg og Jørund Rytman, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, fra Senterpartiet, lederen Marit Arnstad, og fra Venstre, Pål Farstad, viser til proposisjonen der det foreslås endringer i formålet, at Svalbard skal innlemmes i Innovasjon Norges virksomhetsområde og en tilpasning av taushetsplikten til selskapets rolle.

Komiteen ser på den foreslåtte formålendringen som en oppfølging av Stortingets behandling av Meld. St. 22 (2011–2012) 14. juni 2012, (jf. Innst. 365 S (2011–2012)). Komiteen er positiv til at det nye formålet legger til rette for økt grad av målstyring og bedre oppfølging av Innovasjon Norges resultater.

Komiteen er enig i regjeringens ønske om at Innovasjon Norge skal praktisere fortrolighet på samme måte som det øvrige finansaktører gjør og i tråd med internasjonale prinsipper for finansieringsvirksomhet. Komiteen ser derfor på endringen i taushetspliktsbestemmelsene som en tilpasning til Innovasjon Norges spesielle rolle og at det er behov for å arbeide litt annerledes enn det andre finansieringsaktører gjør.

Komiteen har foretatt en mindre endring av ordlyden i § 27 siste ledd, for å tydeliggjøre kretsen av dem som har taushetsplikt.

Komiteen har ingen andre bemerkninger og slutter seg til endringene.

3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov om Innovasjon Norge

I

I lov 19. desember 2003 nr. 130 om Innovasjon Norge gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1 *Selskapets formål*

Innovasjon Norges formål er å være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet.

Loven gjelder også for Svalbard. Kongen kan fastsette særlige regler om lovens virke på Svalbard av hensyn til de stedlige forholdene.

§ 27 skal lyde:

§ 27 *Taushetsplikt*

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for selskapet har taushetsplikt om det han eller hun i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får kjennskap til om andres forretningsmessige eller private forhold med mindre han eller hun etter lov har plikt til å gi opplysningene.

Taushetsplikten gjelder ikke meddelelser som hovedstyret eller noen som har fullmakt fra hovedstyret gir på vegne av selskapet til eierne.

Taushetsplikten er ikke til hinder for

1. *at opplysningene som ledd i selskapets behandling av enkeltsaker gjøres kjent for finansinstitusjoner og andre aktører undergitt lovbestemt taushetsplikt,*
2. *at opplysningene brukes for å ivareta selskapets kreditorinteresser,*
3. *at opplysningene meddeles selskapets offentlige oppdragsgivere og andre offentlige myndigheter, når dette er påkrevd for å ivareta disse organers plikt etter lov, forskrift eller instruks til å føre kontroll med selskapets offentlige midler,*
4. *at opplysningene brukes for å anmelde eller gi opplysninger om lovbrudd til påtalemyndigheten eller vedkommende kontrollmyndighet når det finnes nødvendig av allmenne hensyn,*
5. *at opplysningene brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, for eksempel når de er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder, eller*
6. *at opplysningene brukes i utveksling av informasjon (samordning) som forutsatt i lov om Oppgaverregisteret.*

Når det finnes rimelig og ikke medfører uforholdsmessig ulempe for andre interesser, kan det bestemmes at opplysninger i det enkelte tilfelle kan eller skal gis til bruk for forskning uten hinder av taushetsplikt. Bestemmelsene i forvaltningsloven § 13 d andre og tredje ledd og § 13 e kommer til anvendelse så langt de passer.

Taushetsplikten er heller ikke til hinder for at opplysninger kan utleveres til utenforstående etter skriftlig samtykke fra den opplysningene gjelder.

Taushetsplikt etter denne bestemmelsen gjelder også for en eier, oppdragsgiver eller andre offentlige myndigheter som mottar opplysninger fra selskapet, og enhver som utfører tjeneste eller arbeid for disse.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i næringskomiteen, den 19. desember 2013

Marit Arnstad

leder

Gunnar Gundersen

ordfører